

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Škola:	Střední škola obchodní, České Budějovice, Husova 9
Projekt MŠMT ČR:	EU PENÍZE ŠKOLÁM
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0536
Název projektu školy:	Výuka s ICT na SŠ obchodní České Budějovice
Šablona III/2:	Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Číslo šablony:	VY_32_INOVACE_ZSV_035
Předmět:	Základy společenských věd
Tematický okruh:	Člověk v dějinách
Autor, spoluautor:	Mgr. Markéta Macháčková
Název DUMu:	Vývoj v SSSR ve druhé polovině 20. století
Pořadové číslo DUMu:	15
Stručná anotace:	Výukový materiál se zabývá politikou SSSR ve druhé polovině 20. století. Přináší přehled sovětských vůdců a charakteristické rysy jejich politiky.
Ročník:	2.
Obor vzdělání:	63 – 41 – M/01 Ekonomika a podnikání
Metodický pokyn:	Žáci použijí snímky s úkoly a závěrečným testem, které slouží k procvičení látky.
Výsledky vzdělávání:	Žák popíše projevy a důsledky studené války.
Vytvořeno dne:	17. 6. 2013
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora.	

Vývoj v SSSR ve druhé polovině 20. století

50. léta

- do roku 1953 byl v čele SSSR **J. V. Stalin** – upevňoval kult osobnosti, ekonomika byla řízena podle centrálního plánu => zaostávala za Západem
  - **5. 3. 1953** Stalin zemřel – jeho nástupcem se stal **Nikita Sergejevič Chruščov** (1953 – 1964)
- 1956** na XX. sjezdu KSSS zkritizoval Chruščov stalinský režim => došlo k postupnému uvolňování tvrdého režimu (např. propouštění politických vězňů)

60. léta

Roku 1964 byl Chruščov zbaven moci a jeho nástupcem se stal **Leonid Iljič Brežněv** (1964 – 1982) – zastánce neostalinismu => došlo k utužení režimu

1968 byla vydána Brežněvova doktrína – podle které, mohl SSSR zasáhnout v jakékoliv zemi východního bloku v případě, že by se odchýlila od socialismu => byla uplatněna při okupaci ČSSR v roce 1968 (vojsky Varšavské smlouvy)

70. léta

- byla obdobím relativní stability SSSR a celého východního bloku
- mezi Východem a Západem byla prosazována politika uvolňování napětí
- od poloviny 70. let se začal zhoršovat Brežněvův zdravotní stav, nikdo ale nechtěl připustit jeho odchod do penze

80. léta

10. 11. 1982 zemřel Brežněv – jeho nástupci (*Andropov, Černěnko*) zemřeli brzy po nástupu k moci

1985 byl zvolen ***Michail Sergejevič Gorbačov*** – začal prosazovat reformy – např. tzv. *perestrojka* (přestavba) – týkala se sovětské ekonomiky, na to navazovala politika otevřenosti (*glasnosti*)

- v této době se zlepšily vztahy se Západem
- Gorbačov měl řadu odpůrců, kteří se obávali ztráty moci

Závěrečný test

- 1. Který se sovětských vůdců kritizoval stalinismus a kdy to bylo**
- 2. Co byla Brežněvova doktrína, kdy byla uplatněna**
- 3. Kdy došlo v SSSR k opětovnému utužení režimu**
- 4. Co je perestrojka, kdo ji prosazoval**
- 5. Kdy zemřel Stalin**

Řešení závěrečného testu

1. Chruščov 1956
2. Dokument, podle kterého mohl SSSR zasáhnout v zemích východního bloku v případě odklonu od socialismu, 1968 při okupaci ČSSR
3. Po nástupu Brežněva
4. Reforma sovětské ekonomiky, Gorbačov
5. 5. 3. 1953

Použitá literatura

ČORNEJ, Petr. Dějepis pro střední odborné školy: české a světové dějiny. 2. vyd. Praha: SPN - pedagogické nakladatelství, 2008, 238 s. ISBN 978-80-7235-382-8

DRŠKOVÁ, Kateřina. Maturita z dějepisu: české a světové dějiny. Vyd. 2. Praha: Aleš Skřivan ml., 2000, 52 s. ISBN 80-902-2617-5

www.dejepis.com